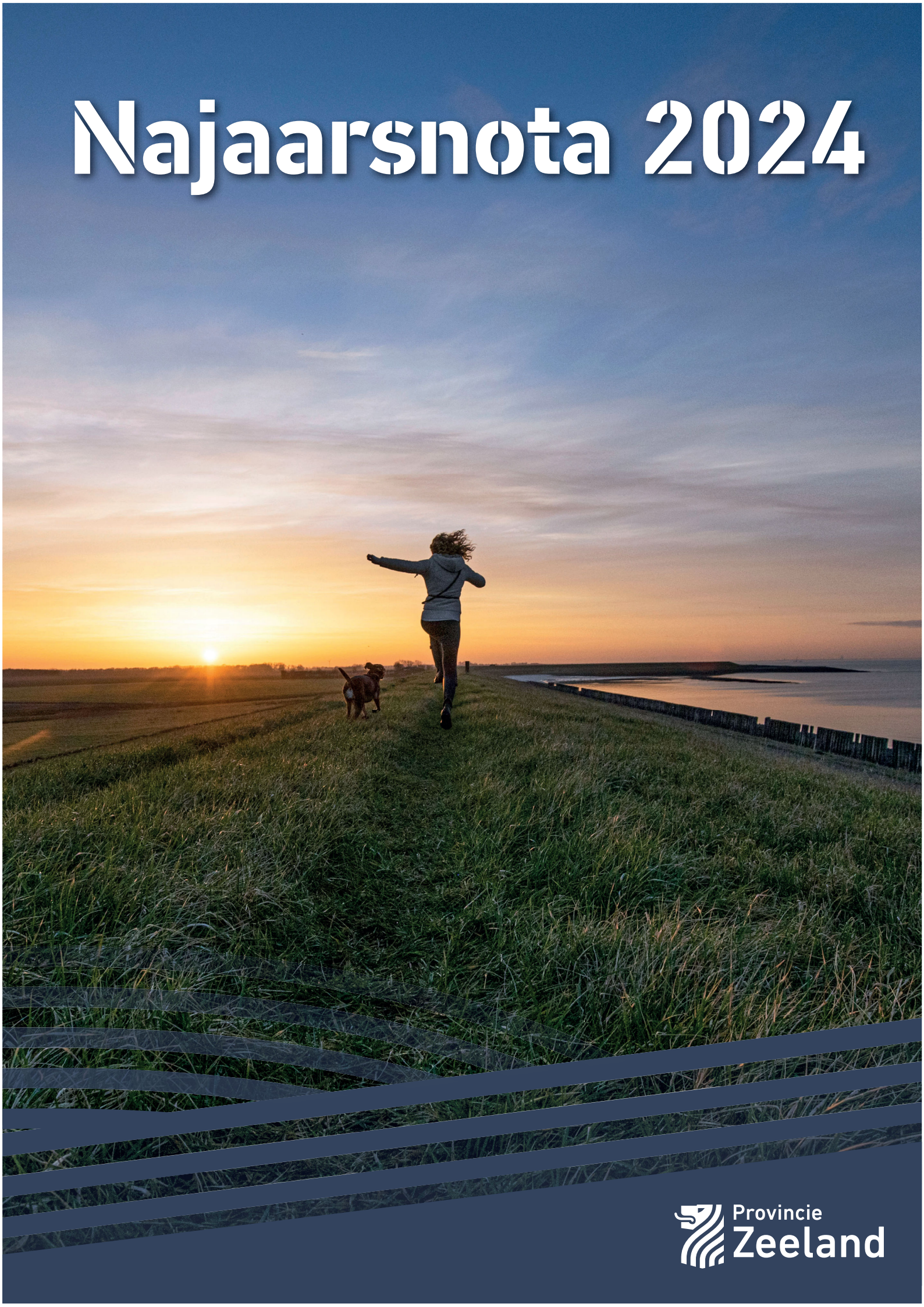

Najaarsnota 2024

In de najaarsnota 2024 wordt een doorkijk gegeven op het financieel meerjarenperspectief, als ook voorstellen gedaan om de begroting 2025 te intensiveren. Tevens wordt ingegaan op de ontwikkelingen in het huidig begrotingsjaar.

Inhoudsopgave

Inleiding – Veranderen om onszelf te blijven	4
1. Hoofdpijnen en uitgangspunten	5
2. Voorstellen voor uitvoeringsprogramma's	6
2.2 Uitvoeringsorganisaties	6
2.2.1 Infrastructuur	6
2.2.2 Programmabureau Uitvoering Landelijk gebied	7
2.3 Domein Leefomgeving en bereikbaarheid	8
2.3.1 Woonplaats Zeeland (Fysieke leefomgeving)	8
2.3.2 Mobiliteit op maat (Regionale Bereikbaarheid)	9
2.4 Domein Economie en samenleving	9
2.4.1 Ondernemend Zeeland (Regionale Economie)	9
2.4.2 Iedereen telt! (Cultuur, Erfgoed, Leefbaarheid en Sport)	11
2.5 Domein Duurzaamheid en landelijk gebied	12
2.5.1 Balans in landelijk gebied (Landelijk Gebied, Landbouw en Natuur)	12
2.5.2 Energie op klimaat!	13
2.6 Recapitulatie financiële voorstellen	13
3. Overige voorstellen en ontwikkelingen	15
3.1 Ontwikkelingen provinciefonds	15
3.2 2 ^e ronde budgetbewaking 2024	16
3.3 Verdere financiële voorstellen	16
4. Financieel perspectief	20
4.1 Voorstellen investeringsagenda	20
4.2 Financieel meerjarenperspectief	20
4.3 Ontwikkeling algemene reserve en weerstandratio	21
Bijlagen	22
Bijlage 1: Verloop reserve instandhouding infrastructuur	22
Bijlage 2: Effecten 2 ^e ronde budgetbewaking 2024	23

Inleiding – Veranderen om onszelf te blijven

In juni 2023 verscheen het coalitieakkoord, met als titel én als motto: Met Zeeland, voor Zeeland! Daarin zijn belangrijke nieuwe accenten gezet en veranderingen aangebracht: natuurlijk, we werken door met de strategieën en de afspraken die we gemaakt hebben met andere partijen in Zeeland. Maar we willen daarin ook uitvoeringsgericht worden. Daarom is de ondertitel van het coalitieakkoord: *Bouwen aan de toekomst*. Daar zijn we nu ruim een jaar mee aan de slag.

Dat is ook nodig. We lezen in de krant hoe het voorzieningenniveau in Zeeland langzaam maar zeker achteruit gaat: het proces dat ook wordt beschreven in het rapport “Elke regio telt”. In de zorg, een bedrijf dat wegtrekt, maar ook hoe dagelijkse voorzieningen als een supermarkt of pinautomaten verdwijnen. In heel Nederland speelt schaalvergroting: overal zijn steeds meer mensen nodig om een voorziening in stand te houden. Maar wij zijn daarin wel extra kwetsbaar: wij zijn al dunbevolkt. Om het draagvlak onder voorzieningen in stand te houden, om onze Zeeuwse identiteit en onze manier van leven vol te houden zullen we moeten groeien in inwonertal. Natuurlijk niet onbegrensd of ongericht. Maar genoeg groeien om de voorzieningen en de gemeenschappen in wijken, dorpen en kernen, die Zeeland dragen, in stand te houden en te versterken. Veranderen om onszelf te blijven.

Dat is niet nieuw voor Zeeland. Door de eeuwen heen hebben we ons aangepast op wijzigende omstandigheden. Veranderen om onszelf te blijven zit in ons DNA.

Om Zeeland zó aantrekkelijk te maken dat meer mensen hier willen leven, wonen en werken, moeten we ook in ons denken en doen nog meer de huidige inwoners centraal stellen. Wat we doen, doen we immers voor hen. Via inspraak op plannen hebben we contacten, en via subsidievoorwaarden vragen we van onze uitvoeringpartners dat zij namens ons in overleg zijn met inwoners en hun belangen meewegen bij de uitvoering. Toch kunnen wij zelf ook nog stappen zetten om meer in contact te zijn met inwoners en gemeenschappen. Om hun gedachten, hun zorgen en hun belangen nog beter in beeld te hebben bij onze beleidsvoornemens en uitvoeringsprogramma's. Zeker nu we zelf, via gebiedsgericht beleid, ook zelf meer uitvoering op ons gaan nemen.

Uiteindelijk komen de maatregelen, de dingen die we doen ten behoeve van onze inwoners, bij elkaar op het niveau van gebieden. Daar raken we de leefwereld van inwoners. Daar moeten we ook het gesprek voeren met belanghebbenden: waarom willen wij wat we willen, wat betekent dat voor hen? Kunnen we tot uitvoering komen die zowel recht doet aan het vraagstuk dat wij op te lossen hebben als aan hun gerechtvaardigde belangen? Zonder de illusie te wekken dat iederéén zijn zin kan krijgen. Maar wel door alles af te wegen dat afgewogen moet worden. En daar helder over te zijn.

Meer dan ooit is het aan ons om het voortouw te nemen om de goede richting voor Zeeland te definiëren, daar uitvoeringsgericht op te sturen, maar ook het Rijk te overtuigen om daarin met ons samen te werken. Natuurlijk met Zeeland: samen met onze partners, gemeenten, waterschap en instellingen. En voor de toekomst van Zeeland!

1. Hoofdpijnen en uitgangspunten

De najaarsnota van dit jaar is relatief beleidsarm. We leggen daarin geen grote nieuwe keuzes aan u voor: dat doen we weer bij de voorjaarsnota 2025, zoals we dat ook bij de vorige voorjaarsnota 2024 gedaan hebben. Het accent ligt nu op bijstellingen van het lopende begrotingsjaar en de doorwerking daarvan op het volgende begrotingsjaar. Het algemene beeld is, net als in de afgelopen jaren, dat we er financieel gezond voorstaan.

De financiële voorstellen in de najaarsnota vallen uiteen in twee categorieën. Bij de investeringsagenda gaat het om beschikbaar stellen van budgetten voor projecten die nu uitvoeringsgereed zijn. Bij de andere financiële voorstellen gaat het om onvermijdelijke uitgaven: bijvoorbeeld de rekeningen van Bij12 of energiekosten, of om zaken waar nog bestuurlijke verplichtingen bestaan.

In de inleiding hebben we al aangegeven dat voor ons de inwoner centraal en de uitvoering voorop staat. De veranderingen die we in gang gezet hebben geven soms op korte termijn al resultaat; daar geven we ook voorbeelden van in deze nota. Op andere terreinen vraagt de verandering een langere periode om de koers te wijzigen en zullen de resultaten dus ook pas op termijn zichtbaar worden.

Wij zien dat er veranderingen in gang zijn gezet, maar willen daar in de aanloop naar de voorjaarsnota ook het gesprek met onze partners over voeren. In principe met dezelfde partners als waar tijdens de onderhandelingen mee gesproken is. Zien zij ook de verandering of de aanzet daartoe? Ons voornemen is om op basis daarvan én in het licht van nieuw kabinetsbeleid te bezien of we voor de verdere Statenperiode nog nieuwe of andere accenten willen zetten. Daar komen we in de voorjaarsnota op terug.

Om onze accenten te vertalen heeft de directie de beleidsprogramma's geclusterd in een drietal domeinen. De essentie van deze domeinen zou samengevat kunnen worden met: *waar mensen zijn* (leefomgeving en bereikbaarheid), *wat mensen doen* (economie en samenleving), en *wat mensen nodig hebben* (duurzaamheid en landelijk gebied). Naast de uitvoering via de huidige afdeling infrastructuur is een uitvoeringsorganisatie landelijk gebied in opbouw.

Maar het gaat niet alleen om een verandering van structuur: die is dienend aan een verandering in denken. Beleid is richtinggevend voor uitvoering, maar uitvoering is soms ook richtinggevend voor beleid. Het vraagt flexibiliteit om maatregelen aan te passen, wanneer die daardoor beter aansluiten op de belangen van inwoners en de samenhang in een gebied. Zo verandert de organisatie mee om hetzelfde te blijven: de goede ondersteuning voor de uitvoering van onze plannen.

2. Voorstellen voor uitvoeringsprogramma's

2.2 Uitvoeringsorganisaties

2.2.1 Infrastructuur

In de voorjaarsnota 2024 zijn we ingegaan op de Vervanging & Renovatieopgave. Een groot deel van onze infrastructuur (zoals bruggen, viaducten, sluizen en wegen) nadert de komende jaren het einde van de technische levensduur. Ook bij de oever van het Arne-Zijkanaal is dit het geval.

Reconstructie oever Arne-Zijkanaal noord (investeringskrediet)

De oeverconstructie aan de noordoostelijke oever van het Arne-Zijkanaal dient te worden vervangen. De huidige houten damwand vervangen we door een verankerde kunststof damwand. De harde bekleding op het talud wordt hergebruikt. De totale investering, waar we u vragen een investeringskrediet voor in te stellen, bedraagt € 1,5 miljoen. De realisatie is gepland in 2025. Daarna, vanaf 2026, wordt de afschrijving over een periode van 30 jaar gedekt vanuit bestaande budgetten (die in de voorjaarsnota 2024 zijn opgehoogd).

Actualisatie meerjarenperspectief onderhoud

Voor het beheer en onderhoud van onze infrastructuur werken we met de principes van assetmanagement. Dat wil zeggen dat we voor verschillende typen objecten (bruggen, viaducten etc.) een strategie vaststellen, die uitgaat van risicomanagement en een levensduurbenadering, en 10 jaar vooruitkijkt. Groot onderhoud dat gebaseerd is op de uitvoeringsstrategieën wordt gedekt uit de onderhoudsreserve (zie bijlage 1 bij deze nota), het overige groot onderhoud wordt rechtstreeks uit de begroting gedekt.

Uit een actualisatie blijkt dat er op dit moment geen extra middelen nodig zijn. Wel vinden er (budgettair neutrale) verschuivingen tussen de uitvoeringsjaren plaats.

Randweg Oud-Vossemeer

Door de realisatie van de randweg Oud-Vossemeer, die in het coalitieakkoord is opgenomen, wordt het rustiger en verkeersveiliger in het dorp. Het doorgaande verkeer kan beter doorstromen, buiten het dorp om. Eerder is daar al een bedrag voor gereserveerd in de programmering van de investeringsagenda.

Inmiddels is in afstemming met de gemeente Tholen het ontwerp afgerond. De omgeving wordt daarover geïnformeerd op 9 oktober 2024 via een inloopavond. In het vierde kwartaal van 2024 starten we met de voorbereidende werkzaamheden, zoals het uitvoeren van verschillende onderzoeken, het doorlopen van de planologische procedure, voorbereiding om kabels en leidingen aan te passen en de benodigde grondverwerving.

Wij stellen voor om een voorbereidingskrediet van € 3 miljoen beschikbaar te stellen voor de voorbereidende werkzaamheden. Dit bedrag uit de investeringsagenda voegen we toe aan de dekkingsreserve wegeninvesteringen, waaruit we de afschrijvingslasten vanaf 2027 gedurende 35 jaar dekken. Na de afronding van de voorbereidingen zullen wij een aanvullend krediet voor de daadwerkelijke aanleg vragen.

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Randweg Oud-Vossemeer voorbereidingskrediet	-3.000				

2.2.2 Programmabureau Uitvoering Landelijk gebied

Om de uitvoeringskracht in het landelijk gebied te versterken is een aparte uitvoeringsorganisatie opgezet. De uitvoering (inclusief vastgoed) is nu centraal georganiseerd in het programmabureau Uitvoering landelijk gebied. We staan daarmee klaar om de uitvoering van onder meer het Gebiedsprogramma verder op te pakken.

De Rijksprogramma's Natuur 2e fase en NPLG (koplopersprojecten Nationaal Programma Landelijk Gebied) zijn belangrijke financiële bronnen voor de uitvoering van opgaven in het landelijk gebied en de Natura2000-gebieden. Voor de koplopermaatregelen in het kader van het NPLG is al een beschikking ontvangen, en de beschikking voor Natuur 2e fase verwachten we zeer binnenkort. Daarmee komt in totaal € 46 miljoen beschikbaar voor investeringen in het landelijk gebied en de Zeeuwse natuur. De uitwerking - en vervolgens - realisatie van de concrete maatregelen is opgestart in samenwerking tussen het programma Landelijk gebied, landbouw en natuur (zie ook paragraaf 2.5.1) en het programmabureau uitvoering landelijk gebied. Het koplopersproject "Erfplus", dat zich richt op versterking van het landschap en herstellen van de biodiversiteit is in uitvoering. Het ziet er naar uit dat we kunnen starten met de inrichting van 30 ha natuur voor het Natuurnetwerk Zeeland (onder voorbehoud van een eventuele beroepsprocedure). Ten slotte wordt dit jaar het project Waterdunen afgerond.

Naast de uitvoering organiseert het uitvoeringsbureau ook de integrale gebiedenaanpak. Die is nodig omdat de concrete uitvoeringsmaatregelen vanuit verschillende beleidssectoren bij elkaar komen in gebieden, en daar ook de wisselwerking tussen die maatregelen ontstaat. Een sectorale aanpak - zonder zicht op die samenhang - zou kunnen leiden tot maatregelen die elkaar niet versterken of zelfs tegenwerken. Door op het niveau van gebieden ook het gesprek met inwoners en belanghebbenden aan te gaan en hun inzichten en ideeën mee te wegen, komen we tot de optimale mix van maatregelen, gezien vanuit wat het gebied nodig heeft en wenst. Dat kan betekenen dat sommige maatregelen nét wat anders moeten worden uitgevoerd dan oorspronkelijk bedacht. Die ruimte moet er zijn.

Op dit moment werken we binnen de integrale gebiedenaanpak met vijf gebieden, namelijk het Grenspark groot Saeftinghe, Schouwen west, Noord-West Walcheren, het Veerse Meer en North Seaport district. Deze laatste hangt, vanwege de NOVEX status van North Seaport district, nu nog onder het programma fysieke leefomgeving (NOVEX staat voor Nationale Omgevingsvisie Executiekraacht). Inmiddels zijn voor al deze gebieden gebiedstafels ingericht en wordt gewerkt aan uitvoeringsagenda's.

Voor de toekomst is duidelijk dat de nieuwe regering een andere koers wil gaan varen op het gebied van natuur- en landbouwbeleid. In het hoofdlijnenakkoord is aangegeven dat het transitiefonds grotendeels verdwijnt. Daarmee valt in ieder geval een financiële bron weg. Wat de nieuwe koers wordt zal nog moeten blijken. Dat neemt niet weg dat wat ons betreft ons Gebiedsprogramma het goede kader is voor de maatregelen rondom bijvoorbeeld landbouw en biodiversiteit. Het is te verwachten dat het tempo waarin we dat kunnen uitvoeren wel lager wordt. Voorlopig werken wij via de uitvoeringsorganisatie door aan de goede besteding van de middelen die nu wel beschikbaar zijn.

2.3 Domein Leefomgeving en bereikbaarheid

2.3.1 Woonplaats Zeeland (Fysieke leefomgeving)

Ruimtelijk Arrangement

Om alle nationale en regionale doelen te halen is veel ruimte nodig. Daar is al veel over afgesproken, maar nog niet alles. In 2024 maken wij aanvullende afspraken met het Rijk over waar Zeeland aan meewerkt en wat daarvoor nodig is van het Rijk. Dit doen wij samen met alle partners in de provincie. Deze leggen we vast in een Ruimtelijk Arrangement. Om scherp te krijgen waar Zeeland op moet letten, gebruiken wij een Zeeuws waardenkader, waarover u op de Staten-doe-dag bent geïnformeerd. Dat wordt de leidraad voor keuzes en afspraken in het Ruimtelijk Arrangement.

In het kader van de NOVEX werken we ook gebiedsgericht aan een samenhangend pakket aan afspraken. Met de partners in het North Sea Port District worden stappen gezet om te komen tot een gezamenlijke uitvoerings- en investeringsagenda. Het gaat hierbij om afspraken op het gebied van ruimte en energie, zoetwater en wonen en bereikbaarheid.

Ontwikkelingen Woondeal

De uitvoering van Woondeal loopt op dit moment volgens plan. De samenwerking met de partners loopt via versnellingstafels. De versnellingstafels geven vorm en inhoud aan de interbestuurlijke en publiek-private samenwerking tussen de betrokken overheden, wooncorporaties en private en maatschappelijke partners. Via een kwalitatief woononderzoek bezien we ook of de afspraken bijstelling behoeven.

Met de Zeeuwse gemeenten hebben we het ‘Afsprakenkader ouderenhuisvesting Zeeland’ opgesteld. Dit is een uitwerking van eerder gemaakte afspraken over ouderenhuisvesting in de Zeeuwse Woondeal over welke soort woningen voor ouderen worden bijgebouwd tot 2030 en hoe dit wordt gemonitord.

Hotspot Breskens

De gemeente Sluis is met diverse partners bezig met de herontwikkeling van het havengebied Breskens tot recreatieve hotspot. In 2018 hebben wij hiervoor € 800.000 subsidie verleend. Eind 2023 gaf de gemeente aan dat het niet meer lukte om het toenmalige plan binnen de gestelde termijn te realiseren. Daarom is onze subsidie ingetrokken, met de kanttekening dat wij een nieuwe aanvraag vanuit een positieve grondhouding zullen beoordelen. Die nieuwe aanvraag verwachten wij op zeer korte termijn. Natuurlijk zullen wij die inhoudelijk beoordelen, maar de afhandeling kan redelijkerwijs niet wachten op de voorjaarsnota. We vragen u daarom om vooruitlopend op die aanvraag het bedrag van € 800.000 opnieuw ter beschikking te stellen ten laste van de budgettaire ruimte, in de jaren 2025 en 2026.

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Hotspot Breskens		-400	-400		

2.3.2 Mobiliteit op maat (Regionale Bereikbaarheid)

Onze ambities om de bereikbaarheid en verkeersveiligheid te verbeteren zijn groot. Om daarmee de leefbaarheid, wonen en werken in Zeeland te ondersteunen. Op grond van het coalitieakkoord zijn nieuwe grote projecten in gang gezet. De startnotitie voor de Deltaweg is afgerond; een startnotitie voor nieuwe schepen voor de Westerschelde Ferry volgt binnenkort. Tegelijkertijd wordt een uitgebreid programma van educatie, gedragsbeïnvloeding en handhaving uitgevoerd om de verkeersveiligheid te vergroten. Met het Rijk en diverse partijen zijn we in gesprek over de toekomst van de Midden-Zeelandroute. Op 1 januari zetten we een punt achter de tol voor de Westerscheldetunnel voor personenverkeer.

De uitvoering van de Regionale Mobiliteitsstrategie heeft prioriteit. Het openbaar vervoer moet beter. We gaan bereikbaarheid voor alle inwoners zeven dagen per week van 6.00 uur 's ochtends tot 23.00 uur 's avonds garanderen, via een flexibel systeem. Er is een pilot gestart om het achterliggende digitale systeem te testen. Daarna starten we met dit systeem op Schouwen-Duiveland. Bij die eerste start hoort uitgebreide voorlichting vooraf en daarna monitoring, evaluatie en gesprekken met gebruikers om verdere verbeteringen aan te brengen. De busconcessie, die nu wordt aanbesteed, verwachten we in het eerste kwartaal van 2025 te verlenen. Ook werken we aan de opbouw van de mobiliteitscentrale.

Vanuit het coalitieakkoord hechten we groot belang aan de binnenvaart. We werken aan betere faciliteiten langs het eigen kanaal door Walcheren, aan mogelijkheden voor walstroom over heel Zeeland en aan betere digitale instrumenten voor de binnenvaartschippers. We stimuleren gemeenten om meer ligplaatsen van binnenvaartschippers te realiseren; we komen daar in de voorjaarsnota op terug.

Zeeland Connect, North Sea Port en Impuls Zeeland richten zich op het vergroten van het aandeel spoor en binnenvaart in het goederenvervoer, door goederenstromen van bedrijven bij elkaar te brengen. Naar aanleiding van de motie in PS bekijken wij of deze activiteiten kunnen worden versterkt gericht op de binnenvaart.

2.4 Domein Economie en samenleving

2.4.1 Ondernemend Zeeland (Regionale Economie)

De speerpunten in dit programma zijn: vestigingsklimaat, imago en talent; innovatie, valorisatie en ontwikkelkracht; transitie naar een duurzame en klimaatneutrale economie en samenwerking met en financiering vanuit Europa, Rijk en Regio.

Belangrijke resultaten het afgelopen jaar zijn de officiële opening van het Delta Climate Center en de succesvolle inzet op Europese fondsen waardoor € 12 miljoen naar Zeeland is gevloeid. Er zijn afspraken gemaakt met het Rijk over een bijdrage van € 50 miljoen als compensatie voor windparken op zee; er is een intentieovereenkomst met het Rijk gesloten rond het voorwaardenpakket omtrent kernenergie. Gezamenlijk met onze partners is besloten tot de oprichting van een onafhankelijke merkorganisatie voor regiomarketing en imago.

Boekingsmodule marketing

Zeeland.com is een krachtig platform met circa 2 miljoen bezoekers per jaar. Dit platform vormt de basis van de digitale strategie om Zeeland aantrekkelijker te positioneren om te wonen, te werken, te studeren en te recreëren. Een logische en nodige vervolgstap is een boekingsmodule voor accommodaties. Formeel is de website ons eigendom. Tegelijkertijd past een dergelijke boekingsfunctie niet bij onze rol als overheid. Wij willen daarom de website materieel overdragen (in bruikleen geven) aan de marketingorganisatie. Afgesproken is dat wij nog wel die boekingsmodule realiseren. Dat vraagt de volgende middelen uit de budgettaire ruimte:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Boekingsmodule marketing	-130	-150			

Campus Zeeland

Campus Zeeland is een samenwerkingsverband van bedrijven, kennis- en onderzoeksinstituten en overheden in Zeeland. Een sterke koppeling tussen onderwijs en bedrijfsleven versterkt de leefbaarheid en innovatiekracht van Zeeland. Daarnaast zorgt dat voor een toekomstbestendige economie waarin (jonge,) goed opgeleide mensen het bedrijfsleven versterken. De Kennis & Innovatienetwerken zijn daarin een belangrijke pijler. Om die te continueren is in de komende jaren ca € 1,4 miljoen nodig. In de programmering van de investeringsagenda is daar al rekening mee gehouden. Daarom stellen we voor de volgende bedragen te onttrekken aan de investeringsagenda:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Kennis & Innovatienetwerken	0	-1.180	-100	-100	

Regiodeal North Seaport District

In 2023 is de Regiodeal NSPD gesloten met het Rijk. De regiodeal richt zich op een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving, het aantrekken van talent en de bereikbaarheid van voorzieningen. Tegenover de Rijksbijdrage van € 30 miljoen staat een regionale bijdrage. Eerder zijn al middelen beschikbaar gesteld voor een programmabureau en cofinanciering van bijna € 2,5 miljoen voor projecten op het gebied van onder andere cultuurinnovatie en de kenniswerf. Op dit moment kunnen de projecten Innovatiecluster Techniek en Veiligheid Terneuzen en Air Zeeland worden uitgevoerd. In de investeringsagenda is rekening gehouden met de verdere stappen. Wij stellen daarom voor ook daar cofinanciering voor beschikbaar te stellen vanuit de investeringsagenda.

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Regiodeal NSPD	-300	-466	-466	-466	

Verduurzaming visserijvloot

Visserij schepen moeten op termijn voldoen aan stikstof- en Natura2000-doelen. Het Rijk heeft wel subsidieregelingen opengesteld voor de kottervisserij resp. garnalenvisserij, maar nog niet voor de schelpdiersector. Op aandringen van ons is het ministerie van LNV nu bereid ook een

subsidieregeling voor mossel- en oesterkotters open te stellen van € 5,5 miljoen. Daar is de voorwaarde aan verbonden dat de provincie Zeeland ook een financiële bijdrage levert (van € 2 miljoen cofinanciering plus € 0,5 miljoen uitvoeringskosten). Deze bijdrage is voorzien in de programmering van de investeringsagenda. Wij stellen u voor die middelen nu beschikbaar te stellen.

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Verduurzaming visserijvloot		-1.250	-1.250		

Central gate

Central gate is de benaming van een parkeer- en overnachtingsvoorziening voor vrachtwagens in het Sloegebied, die bedoeld is om leefbaarheid en logistiek te versterken en ondermijning te bestrijden. Het project was opgenomen in (de overprogrammering van) de Regiodeal Zeeland in Stroomversnelling 1. Wij hadden een bijdrage van € 4 miljoen beschikbaar gesteld. De initiatiefnemer, het havenbedrijf North Sea Port (NSP) heeft moeten besluiten het project stop te zetten, wegens onvoldoende draagvlak bij de gemeente en omwonenden. Men beraadt zich nu op andere stappen, waar wij vanwege het grote belang overigens graag bij betrokken zijn. Concreet is de consequentie van dit alles dat de gereserveerde € 4 miljoen terugvloeit naar de investeringsagenda. Als een nieuwe locatie wordt gevonden kan een financiële bijdrage opnieuw worden overwogen.

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Central gate	4.040				

2.4.2 Iedereen telt! (Cultuur, Erfgoed, Leefbaarheid en Sport)

Het programma Iedereen Telt gaat hoofdzakelijk over brede welvaart. Brede welvaart gaat om alles wat mensen van waarde vinden. Niet alleen hun inkomen, maar ook dat ze gezond zijn en blijven en dat er kwalitatief goed onderwijs en goede zorg is. Ook dat de leefomgeving gezond is, dat mensen zich veilig voelen in hun buurt en dat voorzieningen beschikbaar en bereikbaar zijn. Kortom, alles wat belangrijk is voor de kwaliteit van leven. Het cement van onze samenleving wordt echter gevormd door ontmoetingen van mensen: van sport tot culturele activiteiten, van kerk tot dorps huis.

We investeren in behoud en benutten van erfgoed en een sterke culturele sector. Daarom is het afgelopen jaar een koersdocument *Cultuur en erfgoed* vastgesteld voor de komende 7 jaar, die in een uitvoeringsagenda verder wordt uitgewerkt. Het versterken van talentontwikkeling, aandacht voor jongeren, het benutten en beschikbaar houden van cultuur en erfgoed en het stimuleren van de samenwerking in de sector zijn de prioriteiten waar de komende periode hard aan gewerkt wordt. In de voorjaarsnota 2024 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor erfgoed. Daardoor hebben we het subsidieplafond van de regeling restauratie rijksmonumenten

in 2024 hoger open kunnen stellen en dat bleek een succes. Het subsidieplafond is volledig benut.

Leefbaarheidsfonds

In het coalitieakkoord is afgesproken om de doelen rond versterking van de brede welvaart te ondersteunen met een leefbaarheidsregeling. De invulling hiervan heeft plaatsgevonden, samen met het maatschappelijk middenveld en de Zeeuwse gemeenten. Er is een Leefbaarheidsagenda 2024-2027 vastgesteld die wij in augustus 2024 ter kennisname aan u verzonden hebben. In de voorjaarsnota 2024 is reeds een bedrag van € 500.000 beschikbaar gesteld voor 2024. Wij stellen voor om dit bedrag ook voor 2025, 2026 en 2027 beschikbaar te stellen en te onttrekken uit de investeringsagenda.

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Leefbaarheidsfonds		-500	-500	-500	

2.5 Domein Duurzaamheid en landelijk gebied

2.5.1 Balans in landelijk gebied (Landelijk Gebied, Landbouw en Natuur)

Na de vaststelling van het Zeeuws Gebiedsprogramma vorig jaar hebben we de opgave *Landelijk gebied en stikstof* en het programma *Landelijk Gebied, Landbouw en Natuur* samengevoegd tot één programma. Bij het nieuwe programma Landelijk gebied, natuur en landbouw ligt de focus op natuurontwikkeling, natuurbeheer, natuurbescherming, natuurherstel, een volhoudbare landbouw en soortenbeleid.

De focus in dit programma ligt op het Programma Natuur 2e fase en maatregelenpakketten binnen het NPLG. Beide rijksprogramma's zijn van grote betekenis voor de Zeeuwse opgaven in het landelijk gebied en de Zeeuwse N2000 gebieden. Om daar op een goede manier uitvoering aan te geven werken we met het programmabureau uitvoering landelijk gebied. In paragraaf 2.2 zijn we hier al op ingegaan.

Een andere opgave in het landelijk gebied is het soortenbeleid. In de zomerperiode bleek dat de faunaschades in Zeeland behoorlijk oplopen, zoals hieronder vermeld. Ook de wolf is een soort die zich in 2024 meermaals heeft laten gelden in Zeeland en ook tot schades leidt. Samen met andere provincies en het Rijk bezien wij de mogelijkheden om sneller te kunnen ingrijpen binnen de kaders die daarvoor gelden.

Tegemoetkoming faunaschade

Als onderdeel van het IPO voert BIJ12 namens de provincies de afhandeling van faunaschades uit. Grondgebruikers kunnen vergoedingen aanvragen op basis van het provinciale faunaschade beleid. De verwachting is dat er, ten opzichte van de eerdere raming van € 2,1 miljoen, aanzienlijk meer schade moet worden vergoed, namelijk € 751.000 meer ten laste van de budgettaire ruimte. Die stijging zit vooral in hogere gewasprijzen en de toename van het aantal aanvragen. Een groot deel daarvan heeft betrekking op schade in wintergraan door ganzen. De verklaring voor de stijging in het aantal aanvragen ligt volgens BIJ12 ook in een betere toegankelijkheid van de regeling, onder meer door het afschaffen van de €300 statiegeldregeling.

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Tegemoetkoming faunaschade	-751	-751	-751	-751	-751

2.5.2 Energie op klimaat!

De energietransitie richt zich op het voorkomen van nog verdere klimaatverandering door het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen. Het doel is om in 2030 een reductie van zo mogelijk 60%, maar minimaal 55% van de CO₂-uitstoot (ten opzichte van 1990). Wij hebben een belangrijke rol rond verduurzaming van de Zeeuwse samenleving en industrie.

Door klimaatverandering krijgen wij te maken met meer en intensievere weersextremen, zoals hittestress, wateroverlast, droogte en de kans op een overstroming. Met de Zeeuwse aanpak Klimaatadaptatie en Zoetwater werken we aan maatregelen om deze gevolgen van klimaatverandering te beperken. We blijven ons inzetten om zoetwaterprojecten tot uitvoering te brengen en onze dorpen en steden klimaatadaptief te maken. Wij verkennen welke mogelijkheden er zijn om water van buiten Zeeland in onze provincie hier te bufferen.

Het afgelopen half jaar hebben wij samen met onze partners de Taskforce Zeeuwse Netoplossingen opgericht, om netcongestie in Zeeland te beperken. Die heeft al resultaat opgeleverd, door de vraagstukken op een deel van het stroomnet te verminderen. Ook werken wij aan onze strategische doelen door het vaststellen van de Regionale Energiestrategie (RES) 2.0 en Cluster Energiestrategie (CES) 3.0. Om de opwek van duurzame energie niet ten koste te laten gaan van landbouwgrond, zetten wij de aanpak van het loket Zon op Dak voort.

Zon op Dak

De 'Zon op Dak' aanpak hebben wij ontwikkeld met gemeenten, de netbeheerder en deskundigen om het gebruik van daken voor zonne-energie aan te jagen en ondernemers en dakeigenaren te ondersteunen in de verduurzaming. We willen de doelstellingen die in de RES zijn vastgelegd halen, waarbij we het ruimtebeslag (zon op de grond) beperken. Wij vragen om hiervoor de volgende bedragen ter beschikking te stellen vanuit de investeringsagenda:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Zon op Dak		-200	-200	-200	

2.6 Recapitulatie financiële voorstellen

Budgettaire ruimte

De hierboven genoemde voorstellen leiden in totaal tot het volgende beslag op de budgettaire ruimte:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Domein Leefomgeving en bereikbaarheid		-400	-400		
Domein Economie en samenleving	-130	-150			

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Domein Duurzaamheid en landelijk gebied	-751	-751	-751	-751	-751
Totaal	-881	-1.301	-1.151	-751	-751

Investeringsagenda

Verder hebben we in het voorgaande ook voorstellen gedaan om bestedingsgerede projecten te dekken uit de investeringsagenda. Samengevat geeft dat het volgende beeld:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Energietransitie (koppeling met progr. Energie & Klimaat)					
Zon op Dak		-200	-200	-200	
Innovatie (koppeling met progr. Ondernemend Zeeland)					
K&I-netwerken en Campus Zeeland		-1.180	-100	-100	
Regiodeal NSPD	-300	-466	-466	-466	
Verduurzaming Visserijvloot		-1.250	-1.250		
Central gate terugvloeiing	4.040				
Mobiliteit (koppeling met progr. Mobiliteit op Maat)					
Randweg Oud-Vossemeer	-3.000				
Cultuur (koppeling met progr. Iedereen Telt)					
Leefbaarheidsfonds		-500	-500	-500	
Totaal	740	-3.596	-2.516	-1.266	

In hoofdstuk 4 geven we aan welke gevolgen deze onttrekkingen hebben voor de verdere opbouw van de investeringsagenda.

3. Overige voorstellen en ontwikkelingen

3.1 Ontwikkelingen provinciefonds

3.1.1 Algemene uitkering

Onze belangrijkste bron van inkomsten is het provinciefonds. In de huidige situatie is de voeding van het provinciefonds direct afgeleid van de Rijksuitgaven. Wanneer het Rijk meer geld uitgeeft, mogen de provincies dat ook (samen “trap op, trap af”). Wijzigingen in de Rijksuitgaven hebben dus direct invloed op de omvang van het provinciefonds en onze inkomsten. De jaarlijkse toename of afname van het provinciefonds, die hier het gevolg van is, wordt het *accres* genoemd.

De directe koppeling tussen de uitgaven van het Rijk en de voeding van het provinciefonds vervalt. Het Rijk heeft de bruto binnenlands product (BBP) indexatie toegepast vanaf 2027. Dat betekent dat de omvang van het provinciefonds zich ontwikkelt naar de mate dat het BBP groeit of krimpt.

Herijking verdeelmodel provinciefonds

Voor de verdeling van de algemene uitkering in het provinciefonds naar de individuele provincies wordt een verdeelsleutel gehanteerd. Die moet worden geactualiseerd; dat leidt tot herverdeeleffecten. Op 7 maart 2024 hebben wij uw Staten hierover geïnformeerd: een voorstel voor een nieuwe verdeelsleutel door Cebeon heeft niet tot draagvlak geleid. Daarom worden de zorgen van de provincies deze keer meegenomen in de (gebruikelijke) adviesaanvraag bij de Raad voor het Openbaar bestuur (ROB). Bij het schrijven van deze najaarsnota was er nog geen reactie van het ROB ontvangen. Het streven van provincies en Rijk om per 1 januari 2025 het nieuwe verdeelmodel in te laten gaan is daarmee ambitieus. Uiteraard informeren wij u als er nieuwe ontwikkelingen te melden zijn.

3.1.2 Ontwikkelingen stelpost provinciefonds

Binnen onze begroting hanteren we een stelpost provinciefonds. Die gebruiken we om fluctuaties in het accres op te vangen, maar daaruit dekken we ook de jaarlijkse indexering van de begroting en CAO-ontwikkelingen.

Indexering budgetten begroting 2025 en verder

In de voorjaarsnota 2024 is besloten om de materiële budgetten in de begroting 2025 en verder in het algemeen te indexeren met 3%. Dat is doorgevoerd. Voor sommige onderdelen moet een andere index worden toegepast. Voor de busconcessie geldt bijvoorbeeld een aparte Landelijke Bijdrage Index.

Voor de budgetten van de integrale kostensubsidies wordt de index jaarlijks vastgesteld aan de hand van de septembercirculaire, in een mix van loonontwikkeling en materiële uitgaven. Voor 2025 betekent dit een indexeringspercentage van 4,1%.

Gevolgen stelpost

Eerder bent u geïnformeerd over de meicirculaire en de impact op de stelpost provinciefonds. Verder zijn in het Statenvoorstel Inzet ZEH dividend 2024 voorstellen opgenomen over deze stelpost. We hebben daarin toegelicht dat de stelpost tijdelijk hoger is dan de € 3 miljoen per jaar die de financiële verordening voorschrijft. Dat heeft te maken met de onzekerheid over het

herijkte verdeelmodel provinciefonds. Daarnaast zijn middelen nodig voor toekomstige indexeringen, waaronder de genoemde 3% indexering van materiële budgetten en een nieuwe CAO. Mogelijk vraagt dit in de voorjaarsnota 2025 naast de middelen uit de stelpost ook budgettaire ruimte.

Eén en ander leidt tot het volgende totaalbeeld:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Saldo na verwerking Statenvoorstel Inzet ZEH dividend	1.474	5.423	6.200	6.000	5.900
Algemene uitkering (septembercirculaire)	6.226	-192	494	675	616
Effect indexatie begroting	-	37	-222	148	512
Aanvullende indexatie IKS instellingen	-	-204	-204	-204	-204
Subtotaal	7.700	5.065	6.269	6.620	6.825
Vrijval naar budgettaire ruimte	-7.700				
Stelpost provinciefonds wordt	0	5.065	6.269	6.620	6.825

3.2 2^e ronde budgetbewaking 2024

Om zicht te krijgen op de voortgang van de uitvoering en realisatie van de begroting is – als onderdeel van de reguliere planning & control cyclus – een tweede ronde budgetbewaking 2024 uitgevoerd.

De effecten, die uit deze ronde budgetbewaking komen, zijn onder te verdelen in:

- Budgettaire effecten: die hebben een netto-effect op de financiële ruimte;
- Budgettair neutrale wijzigingen: die hebben netto (meerjarig) geen effect op de financiële ruimte. Dan gaat het bijvoorbeeld om verschuivingen tussen beleidsdoelstellingen, of toevoegingen/onttrekkingen aan reserves.

In totaliteit leidt dit tot de volgende budgettaire effecten:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Budgettaire effecten 2 ^e ronde budgetbewaking	-336	-12	-12	-12	-241

In bijlage 2 is een nadere uitsplitsing opgenomen. We stellen voor om de effecten hieruit te verwerken in de meerjarenbegroting.

3.3 Verdere financiële voorstellen

3.3.1 Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek

Als werkgever hebben wij de verplichting om eens per vijf jaar een Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO) aan de werknemers aan te bieden. Doel van het onderzoek is het zoveel mogelijk voorkomen van risico's voor de gezondheid en de veiligheid van de

werknemers. Het PAGO leidt tot advisering aan de werkgever en de werknemer over beschermende maatregelen die moeten worden genomen. Vroege preventie, die ook onderdeel uitmaakt van het advies, kan helpen om ziekte en uitval te voorkomen.

Wij stellen voor om vanaf 2025 elke vijf jaar hiervoor het volgende beschikbaar te stellen:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
PAGO		-125					-125

3.3.2 WGA-premies

Bij arbeidsongeschiktheid van een werknemer dient de werkgever een WGA-uitkering te betalen. WGA staat voor Werkhervattingsregeling voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Na twee jaar ziekte bepaalt het UWV of er sprake is van arbeidsongeschiktheid en in welke mate. Bij gedeeltelijke en niet-duurzame volledige arbeidsongeschiktheid heeft de (ex-) medewerker recht op een WGA-uitkering. Als werkgever zijn wij tot 10 jaar verantwoordelijk voor de kosten van de uitkering en re-integratie. Voor dit financieel risico hebben we ons verzekerd. De premies hiervoor zijn gestegen. We vragen om de volgende aanvullende middelen structureel ter beschikking te stellen:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
WGA-premies	-54	-54	-54	-54	-54

3.3.3 Huisvesting en facilitaire zaken

Voor de huisvesting van medewerkers in het Abdijcomplex is een nieuw vlekkenplan gemaakt. Gebouw D (Koorkerkhof 18) is weer in gebruik genomen vanwege een tekort aan werkplekken. Verder sluit het aantal projectruimten, vergader- en spreekkamers niet meer aan op de behoefte van de organisatie. Daarnaast is het vanuit het Presidium het verzoek gekomen om het aantal fractiekamers uit te breiden van 6 naar 12.

Vanwege deze ontwikkelingen moeten er aanpassingen plaatsvinden in de huisvesting. We vragen daarom om een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 425.000, dat in 10 jaar vanaf 2025 wordt afgeschreven.

Het opnieuw in gebruik nemen van gebouw D brengt daarnaast extra exploitatielasten met zich mee, zoals energie- en schoonmaakkosten.

Ons gascontract is dit jaar verlengd. We onderhandelen daarover gezamenlijk met andere provincies in IPO-verband. De prijs voor het gascontract is gestegen. Dat vraagt voor 2024 daarom € 95.000 extra. Structurele stijging van de kosten willen we voorkomen via verdere energiebesparende maatregelen.

In de Kloostergangen, onderdeel van het Abdijcomplex, is in juni 2024 een stuk natuursteen van de gewelven naar beneden gevallen. Monumentenwacht heeft een inspectie uitgevoerd, waaruit bleek dat restauratie van de gewelven op korte termijn nodig is om gevaarlijke situaties voor bezoekers te voorkomen. Voorlopig is hier een bedrag van € 125.000 voor geraamd. Zo nodig doen we in de voorjaarsnota 2025 aanvullende voorstellen.

Deze voorstellen vragen de volgende onttrekkingen uit de budgettaire ruimte:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Energielasten	-95				
Afschrijvingslasten investeringskrediet		-42	-42	-42	-42
Exploitatielasten gebouw D + AV-middelen		-100	-100	-100	-100
Kloostergangen	-125				
Totaal	-220	-142	-142	-142	-142

3.3.4 Migratie financiële applicaties

De contracten voor zowel de financiële software als het inkoopstelsel lopen binnenkort af en zullen opnieuw in de markt moeten worden uitgevraagd. Migratie naar andere systemen brengt – naast de marktverkenning zelf - altijd kosten met zich mee rond implementatie, het omzetten van gegevens en begeleidingskosten. Omdat de processen van inkoop en financiën sterk verweven zijn, verkennen we de mogelijkheid om dit in één softwarepakket onder te brengen. De migratiekosten die we nu verwachten hebben de volgende gevolgen voor de budgettaire ruimte:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Migratie financiële applicaties	-52	-195	-245	-135	

3.3.5 PIOFACH taken RUD

De gemeenschappelijke regeling RUD Zeeland (RUD) maakt momenteel gebruik van de ondersteunende diensten van de gemeente Terneuzen voor de *PIOFACH* taken. Dat staat voor personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting. Het contract loopt af per 1 januari 2026 en moet opnieuw aanbesteed worden. Bovendien ligt bij de RUD de opgave om door te groeien tot een robuuste RUD, uiterlijk in 2026. Dat betekent dat de personele capaciteit zal toenemen. De RUD heeft ons gevraagd of wij hen eventueel op deze taken kunnen ondersteunen. Dat zal verkend moeten worden. De uitkomsten daarvan zijn bepalend voor het antwoord aan de RUD. Voor deze verkenning vragen zijn de volgende bedragen nodig uit de budgettaire ruimte:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Onderzoek PIOFACH taken RUD	-35	-70	-35		

3.3.6 IPO en BIJ12 Begroting 2024

Verschillende provinciale taken worden door het IPO of door Bij12 uitgevoerd. Die interprovinciale samenwerking leidt ertoe dat vraagstukken effectiever opgepakt kunnen worden en daardoor ook tot (financiële) schaalvoordelen. Waar mogelijk verwerken we vraagstukken vanuit het IPO en Bij12 bij het betreffende beleidsveld, zoals de uitkeringen in verband met faunaschade, die in hoofdstuk 2 beschreven zijn. De resterende algemene ontwikkelingen op de IPO-begroting betreffen werkgeverszaken en organisatiekosten. Die verwerken we hier. Die leiden tot de volgende uitgaven ten laste van de budgettaire ruimte:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
IPO-BIJ12 werkgevers en organisatiekosten	-160	-356	-356	-356	-356

3.3.7 Eenmalige uitkering GBE Aqua

GBE Aqua B.V. heeft in 2021 50% van de aandelen verworven in Evides N.V. Voor de koopprijs van deze aandelen was de Vennootschap een financiering aangegaan bij de BNG Bank N.V. Onlangs heeft de vennootschap deze lening, naar aanleiding van de extra kapitaalstortingen door de aandeelhouders, in zijn geheel vervroegd kunnen aflossen.

De lening is op een zeer gunstig moment afgesloten, namelijk met negatieve rente. Het aflossen leidt ertoe dat de BNG via een éénmalige uitkering ook de waarde van de negatieve rente over de resterende looptijd uitkeert. Als gevolg hiervan kan GBE Aqua een extra eenmalige uitkering doen aan haar aandeelhouders. Het aandeel van de Provincie daarin betreft € 2,4 miljoen.

3.3.8 Vrijval risicoreservering GBE Aqua

In 2020 is met het Rijk het bestuursakkoord 'Wind in de Zeilen' gesloten. Eén fiche hieruit had betrekking op Evides en PZEM. Het doel hiervan was om de aandelen Evides te ontvlechten uit PZEM en direct in publieke handen te krijgen. Zoals hierboven genoemd is GBE Aqua hiervoor een lening aangegaan bij de bank. Wij stonden als grootste aandeelhouder garant voor deze lening. Het Rijk heeft in verband hiermee een aanvulling in ons weerstandsvermogen gedaan van € 10 miljoen. Eerder kon in verband met aflossingen hiervan al € 5,6 miljoen vrijvallen. Omdat nu de gehele lening afgelost is, kan ook de resterende € 4,4 miljoen vrijvallen ten gunste van de budgettaire ruimte.

3.3.9 Recapitulatie financiële voorstellen

De voorstellen uit deze paragraaf hebben de volgende impact op de budgettaire ruimte:

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Vrijval stelpost	7.700				
2 ^e ronde budgetbewaking	-336	-12	-12	-12	-241
PAGO		-125			
WGA-premies	-54	-54	-54	-54	-54
Huisvesting en facilitaire zaken	-220	-142	-142	-142	-142
Migratie financiële applicaties	-52	-195	-245	-135	
PIOFACH taken RUD	-35	-70	-35		
IPO-BIJ12 werkgevers- en organisatie	-160	-356	-356	-356	-356
Eenmalige uitkering GBE Aqua	2.403				
Vrijval risicoreservering GBE Aqua	4.400				
Totaal	13.646	-954	-844	-699	-793

4. Financieel perspectief

4.1 Voorstellen investeringsagenda

In hoofdstuk 2 en 3 zijn voorgestelde onttrekkingen aan de reserve investeringsagenda beschreven. Voor die uitgaven geldt dat de middelen nu benodigd zijn. Die zijn verwerkt in onderstaande tabel.

Verder stellen wij voor om een extra dotatie te doen naar de investeringsagenda vanuit het budgettaire overschot 2024. Dit geeft ruimte voor toekomstige investeringen, bijvoorbeeld in het landelijk gebied, zoet water en energie.

Na verwerking van bovenstaande voorstellen ontstaat het volgende totaalbeeld:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Huidige stand investeringsagenda	50.984					
Bestedingsgereed najaarsnota 2024	-3.300	-3.596	-2.516	-1.266		-10.678
Terugvloeïing	4.040					4.040
Dotatie vanuit budgettaire ruimte	7.000					7.000
Resteert na keuzes najaarsnota	51.346					
Verdere investeringsbehoefte	0	-15.984	-20.387	-13.392	-13.595	-63.358
Overprogrammering	-12.012					

Dat betekent dat er nu nog ruim € 51 miljoen beschikbaar is in de reserve, terwijl er voor € 63 miljoen aan projecten wordt voorbereid. Die mate van overprogrammering is met factor 1,2 acceptabel en geeft ruimte voor toekomstige investeringen.

4.2 Financieel meerjarenperspectief

Het vertrekpunt van het financieel perspectief (de “beginstand” van de budgettaire ruimte in onderstaande tabel) is de situatie na de 12^e begrotingswijziging 2024.

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Beginstand	3.639	1.361	1.403	1.615	3.452
Uitvoeringsprogramma's	-881	-1.301	-1.151	-751	-751
Overige voorstellen	13.646	-954	-844	-699	-793
Onttrekking naar investeringsagenda	-7.000				
Subtotaal na inrekenen voorstellen	9.404	-894	-592	165	1.908

Er is een budgettair overschot in 2024. Zoals eerder aangegeven hebben wij nu geen grote nieuwe keuzes voorgelegd, maar hebben we ons beperkt tot noodzakelijke bijstellingen. In de voorjaarsnota 2025 zullen we weer grotere keuzes voorleggen, inclusief de indexaties van budgetten. Dit zal de nodige middelen vragen. Om tot een sluitend meerjarenperspectief te komen waarin ook ruimte is om deze toekomstige knelpunten en ambities te kunnen dekken, stellen we voor om budgettaire overschot als volgt te besteden:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Subtotaal na inrekenen voorstellen	9.404	-894	-592	165	1.908
Overhevelen budgettair overschot 2024	-9.404	3.588	3.286	2.530	0
Budgettaire ruimte wordt	0	2.694	2.694	2.695	1.908

Doorkijk

Hoe de structurele ruimte zich zal ontwikkelen, is nog onduidelijk. Dat hangt van verschillende factoren af, zoals de ontwikkelingen rondom het Provinciefonds, indexaties en kostenstijgingen en mogelijke dividenduitkeringen.

4.3 Ontwikkeling algemene reserve en weerstandsratio

Het overhevelen van het budgettair overschot 2024 via de algemene reserve leidt tot het volgende beeld:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Beginstand	49.228	48.411	36.886	23.967	20.437
Eerder besloten mutaties	-10.221	-7.937	-9.633	-1.000	
Dotatie/onttrekking vanuit budgettaire ruimte	9.404	-3.588	-3.286	-2.530	
Eindstand	48.411	36.886	23.967	20.437	20.437

In de begroting 2025 is in de paragraaf 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' ingegaan op het benodigd weerstandsvermogen. In die paragraaf worden de begrippen en systematiek van risicobeheersing toegelicht.

Afgezet tegen de stand van de algemene reserve voldoet de ratio 'algemene reserve' ruimschoots aan het minimale niveau van 1,0. Daarmee biedt de algemene reserve voldoende ruimte om eventuele toekomstige incidentele knelpunten te kunnen opvangen.

Bijlagen

Bijlage 1: Verloop reserve instandhouding infrastructuur

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Beginstand	5.706	3.328	3.335	2.265	1.309	622	613	2.687	3.551	3.538
Reeds geraamde toevoeging	9.153	9.840	15.329	8.011	7.802	6.790	7.997	7.149	7.161	7.161
Benodigde onttrekkingen op basis van bestaande uitvoeringsstrategieën	-11.532	-9.833	-16.399	-8.967	-8.489	-6.800	-5.923	-6.286	-7.173	-8.688
Aanvullend benodigde toevoeging (+) of vrijval (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eindstand	3.328	3.335	2.265	1.309	622	613	2.687	3.551	3.538	2.011

Bijlage 2: Effecten 2^e ronde budgetbewaking 2024

Budgettaire effecten

X € 1.000	2024		2025		2026		2027		2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
060401 Leefbaarheid - brede welvaart, verst										
Wijzigingen kleiner dan € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	-20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070102 Samenwerkend bestuur										
Wijzigingen kleiner dan € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-
070104 Signalerend bestuur										
Wijzigingen kleiner dan € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	-	-	9	-	9	-	9	-	9	-
900102 Provinciefonds										
Een nog te ontvangen decentralisatieuitkering van Natuur is bij de 3e ronde budgetbewaking in 2023 verkeerd gecorrigeerd in het jaar 2024. Via deze begrotingswijziging wordt deze juist verwerkt in het jaar 2024.	-	-353	-	-	-	-	-	-	-	-
980599 Bestemmingsreserves-Pr.5										
In 2021 is door PS een budget van € 8 miljoen beschikbaar gesteld voor grondaankopen Zanddijk in de vorm van ophoging van het investeringskrediet. Dit wordt vanaf 2028 in 35 jaar afgeschreven voor € 228.571 per jaar. Dit had ten laste gebracht moeten worden van de budgettaire ruimte vanaf 2028, dit is abusievelijk ten laste van de investeringsagenda gebracht. Dit wordt nu gecorrigeerd.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-229
Totaal budgettair effect	-336		-12		-12		-12		-241	

Budgettaire neutrale effecten 2024

X € 1.000	2024	
	Lasten	Baten
019999 Ambtelijke inzet		
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	1	-
020102 Kwaliteitskust: recreatie en vrije tijd		
De activiteiten 'uitvoering toeristenmarketing' en 'waterrecreatievoorziening' zijn beëindigd. Beide budgetten worden toegevoegd aan doelstelling 020102.	38	-
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettaire neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-37	-
020103 Milieu: goed woon- werkklimaat		
De activiteiten 'uitvoering toeristenmarketing' en 'waterrecreatievoorziening' zijn beëindigd. Beide budgetten worden toegevoegd aan doelstelling 020102.	-38	-
020104 Law Delta		
Er zijn middelen geraamd uit het Wind in de Zeilen-pakket voor de Law Delta, bestemd voor het ruimen van loze leidingen en funderingen op het stadslandgoed, evenals voor kosten zoals het actualiseren van het inpassingsplan, vergunningen en planvorming. Een deel van deze middelen wordt gereserveerd voor sloopwerkzaamheden die in 2024 zullen plaatsvinden. Voorgesteld wordt om het resterende incidentele projectbudget voor proceskosten, ter hoogte van € 275.000, over te hevelen naar 2025.	-275	-
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	-	15
020301 Ruimtelijke kwaliteit: wonen		
De door de stuurgroep vrijgegeven Rijksmiddelen RD NSPD zijn aanvankelijk budgettaire neutraal in de provinciale begroting geraamd. Inmiddels zijn voor een aantal projecten uitvoerings- en verantwoordingsafspraken vastgelegd in overeenkomsten tussen de Provincie en betreffende gemeenten, en verlopen deze middelen buiten de provinciale begroting om. Om die reden worden baten en lasten nu weer uit de provinciale begroting gehaald.	-3.319	-3.319
029999 Ambtelijke inzet		
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	1	-
030102 Natuurbeheer en natuurbescherming		
In de meerjarenbegroting zijn jaarlijks middelen geraamd ter dekking van subsidieverlening voor projecten soortenbeleid. Om in 2024 in één keer subsidie te verlenen voor de jaren 2024 t/m 2027, dient een deel van de geraamde middelen uit 2025 t/m 2027 overgeheveld te worden naar 2024. Op grond van financiële regelgeving dienen de lasten van een dergelijke subsidieverlening namelijk volledig verantwoord te worden in het boekjaar van de startdatum van de projecten. Het voorstel is daarom een budgettaire neutrale begrotingswijziging te vervaardigen en daarmee geraamde middelen uit 2025 t/m 2027 beschikbaar te stellen in 2024.	60	-

X € 1.000	2024	
	Lasten	Baten
030106 Volhoudend landbouw		
In 2024 zijn er in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid Nationaal Strategisch Plan (GLB NSP) twee openstellingen geweest: 'Samenwerking voor Innovatie in het kader van EIP Zeeland 2024' en 'Kenniss en Informatie Zeeland 2024'. In het kader van deze openstellingen heeft de Provincie Zeeland intentieverklaringen tot cofinanciering afgegeven, die pas in 2025 geëffectueerd zullen worden. De hiervoor geraamde middelen worden daarom overgeheveld naar 2025.	-1.956	-
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-342	-
039999 Ambtelijke inzet		
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	2	-
040102 Concurrentiepositie food		
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-90	-
040104 Campus Zeeland		
Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe strategische onderwijsagenda, die naar verwachting niet eind 2024, maar in het 1e kwartaal van 2025 opgeleverd wordt. Voor de afronding daarvan, maar met name ook de uitvoering van de beoogde activiteiten wordt voorgesteld € 300.000 over te hevelen naar 2025.	-300	-
040105 Innovatieinfrastructuur en fondsen		
Voor 2024 wordt een tegemoetkoming in de Uitvoeringskosten (Technische Bijstand) POP3 verwacht vanuit Europa. Met deze wijziging worden de lasten en baten budgettair neutraal geraamd in de provinciale begroting.	200	200
De in de provinciale begroting opgenomen gemeentelijke bijdragen aan de subsidieregeling Aanjaaggelden Zeeland in Stroomversnelling voor de periode 2024-2027 worden bijgesteld. Dit gebeurt op basis van daadwerkelijke inwoneraantallen. De hiermee gepaard gaande baten en lasten worden met deze budgettair neutrale begrotingswijziging meerjarig in de provinciale begroting verwerkt.	-34	-34
De uitvoering van het NSP-programma is in 2024 verder op gang gekomen, waarbij de eerste openstellingen zijn vastgesteld. De bijbehorende werkzaamheden zijn grotendeels belegd aan de uitvoeringsorganisatie RvO en zullen in 2025 verder worden geïntensiveerd. Het voorstel is om de hiervoor geraamde middelen over te hevelen naar 2025, zodat deze beschikbaar blijven voor de voortzetting van de activiteiten.	-600	-
040107 Circulaire economie		
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-536	-

X € 1.000	2024	
	Lasten	Baten
040108 Concurrentiepositie logistiek		
North Sea Port heeft laten weten dat de realisatie van een Central Gate (parkeervoorziening voor vrachtwagens) op de beoogde locatie aan de Assenburgweg in overleg met de gemeente Borsele stopgezet wordt. De € 4 miljoen die voor dit project sinds 2018 in de provinciale begroting gereserveerd stond kan vrijvallen en terugvloeien naar de investeringsagenda.	-4.040	-
049999 Ambtelijke inzet		
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	2	-
050101 Doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen		
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	-25	-
050102 Bereikbaarheid voor de mensen		
"Aanbesteding en verlenging huidige busconcessie" uit de voorjaarsnota 2024 is verwerkt op doelstelling bereikbaarheid voor de mensen. Deze had verwerkt moeten worden binnen doelstelling uitvoering slimme mobiliteit. Daar worden nu ook de kosten verantwoord. Dit wordt nu rechtgezet.	-400	-
De financiële consequenties van de verlenging van de OV-concessie tussen de Provincie Zeeland en Connexxion voor de periode 2025-2026 worden geraamd op €2 miljoen, verdeeld over deze twee jaar. Voor 2025 is een budget van €1,2 miljoen nodig en voor 2026 €0,8 miljoen. Om dit mogelijk te maken, wordt een deel van het beschikbare budget uit 2026 naar voren gehaald. Daarnaast wordt €80.000 van 2024 doorgeschoven naar 2025. Dit leidt tot een budgettair neutrale aanpassing van de begroting.	-80	-
050103 Verbetering verkeersgedrag verkeersdeelnemers		
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	-1	-
050104 Goede bereikbaarheid voor bedrijven, bezoekers en bewoners		
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-258	-
050107 Uitvoering slimme mobiliteit		
"Aanbesteding en verlenging huidige busconcessie" uit de voorjaarsnota 2024 is verwerkt op doelstelling bereikbaarheid voor de mensen. Deze had verwerkt moeten worden binnen doelstelling uitvoering slimme mobiliteit. Daar worden nu ook de kosten verantwoord. Dit wordt nu rechtgezet.	400	-
De middelen voor RMS Hubontwikkeling worden via de bestemmingsreserve meerjarige projecten overgeheveld naar 2025.	-223	-
059999 Ambtelijke inzet		
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	7	-
060101 Toekomstbestendige culturele infrastructuur		

X € 1.000	2024	
	Lasten	Baten
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-217	-
Met het toevoegen van een addendum op de bestaande overeenkomst met de gemeente Terneuzen, wordt er nog eens € 1.500.000 aan Rijksmiddelen RD NSPD doorgezet aan de gemeente. Deze middelen worden doorgezet met inbegrip van verantwoordelijkheden, verplichtingen en verantwoording behorende bij de RD NSPD en lopen buiten de provinciale begroting om. Om die reden worden de geraamde lasten en baten uit de begroting gehaald.	-750	-750
060102 Cultureel erfgoed		
In 2024 zijn subsidies beschikt in het kader van de subsidieregeling restauratie Rijksmonumenten. Voor het opengestelde subsidieplafond van € 2,8 miljoen was in 2024 budget beschikbaar. Op grond van financiële regelgeving dienen de lasten van onderhavige subsidieverleningen volledig verantwoord te worden in het boekjaar van de startdatum van de projecten. Binnen deze openstelling zijn een aantal subsidies beschikt voor projecten die starten in 2025. Daarom is het voorstel om de daarvoor beschikbaar gestelde middelen uit 2024 over te hevelen naar 2025.	-1.235	-
060401 Leefbaarheid -brede welvaart, versterking zorginfrastructuur		
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-185	-
069999 Ambtelijke inzet		
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	1	-
070101 Interbestuurlijk toezicht		
In 2024 vervult de Provincie Zeeland de penvoerdersrol voor de landelijke Kring van Commissarissen, vanwege het voormalige Doyenschap van CvdK Polman. Dit brengt kosten met zich mee, die evenredig verdeeld worden over de twaalf provincies. Deze baten en lasten worden budgettair neutraal in de begroting opgenomen. Per 1 januari 2025 zal het penvoerderschap overgaan naar de Provincie Groningen. Tegelijkertijd zijn in de meerjarenbegroting op verschillende plaatsen structureel middelen gereserveerd voor communicatieactiviteiten, zoals advertenties en publicaties. Het voorstel is om deze middelen vanaf 2025 te bundelen en centraal op te nemen in de begroting, eveneens middels een budgettair neutrale begrotingswijziging.	144	132
070105 Weerbaar bestuur		
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	-12	-
079999 Ambtelijke inzet		
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	2	-
080101 Uitvoering klimaatadaptatie en voldoende zoet water		
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-106	-

X € 1.000	2024	
	Lasten	Baten
080103 Energietransitie		
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettaire neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-583	-
089999 Ambtelijke inzet		
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	1	-
909999 Ambtelijke inzet		
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	-	-
940101 Personeel		
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	-31	-
960101 Personeel		
Betreft met name de lasten van de vacature Netwerkbeheerder die nog niet is ingevuld. De daarvoor eerder overgehevelde middelen worden terug overgeheveld naar ICT.	-52	13
960102 Huisvesting en facilitaire zaken		
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	6	6
Inmiddels is de architect begonnen met zijn advieswerkzaamheden met betrekking tot de pilot 'verduurzaming monumentaal gebouw C'. Tevens willen we in kader van de verduurzaming mobiliteit de fietsenstalling achter dit gebouw aanpakken. Deze werkzaamheden moeten nog worden voorbereid/uitgevoerd. Dit zal in 2025 gebeuren. Daarom is het voorstel de daarvoor beschikbare middelen over te hevelen naar 2025.	-177	-
960103 ICT		
Betreft met name de lasten van de vacature Netwerkbeheerder die nog niet is ingevuld. De daarvoor eerder overgehevelde middelen worden terug overgeheveld naar ICT.	122	6
960104 Overige overhead		
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	-11	-
980199 Bestemmingsreserves-Pr.1		
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	15	-
980299 Bestemmingsreserves-Pr.2		
Er zijn middelen geraamd uit het Wind in de Zeilen-pakket voor de Law Delta, bestemd voor het ruimen van loze leidingen en funderingen op het stadslandgoed, evenals voor kosten zoals het actualiseren van het inpassingsplan, vergunningen en planvorming. Een deel van deze middelen wordt gereserveerd voor sloopwerkzaamheden die in 2024 zullen plaatsvinden. Voorgesteld wordt om het resterende incidentele projectbudget voor proceskosten, ter hoogte van € 275.000, over te hevelen naar 2025.	-	-275

X € 1.000	2024	
	Lasten	Baten
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	37	-
980399 Bestemmingsreserves-Pr.3		
In de meerjarenbegroting zijn jaarlijks middelen geraamd ter dekking van subsidieverlening voor projecten soortenbeleid. Om in 2024 in één keer subsidie te verlenen voor de jaren 2024 t/m 2027, dient een deel van de geraamde middelen uit 2025 t/m 2027 overgeheveld te worden naar 2024. Op grond van financiële regelgeving dienen de lasten van een dergelijke subsidieverlening namelijk volledig verantwoord te worden in het boekjaar van de startdatum van de projecten. Het voorstel is daarom een budgettair neutrale begrotingswijziging te vervaardigen en daarmee geraamde middelen uit 2025 t/m 2027 beschikbaar te stellen in 2024.	-	60
In 2024 zijn er in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid Nationaal Strategisch Plan (GLB NSP) twee openstellingen geweest: 'Samenwerking voor Innovatie in het kader van EIP Zeeland 2024' en 'Kennis en Informatie Zeeland 2024'. In het kader van deze openstellingen heeft de Provincie Zeeland intentieverklaringen tot cofinanciering afgegeven, die pas in 2025 geëffectueerd zullen worden. De hiervoor geraamde middelen worden daarom overgeheveld naar 2025.	1.956	-
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	342	-
980499 Bestemmingsreserves-Pr.4		
North Sea Port heeft laten weten dat de realisatie van een Central Gate (parkeervoorziening voor vrachtwagens) op de beoogde locatie aan de Assenburgweg in overleg met de gemeente Borsele stopgezet wordt. De € 4 miljoen die voor dit project sinds 2018 in de provinciale begroting gereserveerd stond kan vrijvallen en terugvloeien naar de investeringsagenda.	4.040	-
Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe strategische onderwijsagenda, die naar verwachting niet eind 2024, maar in het 1e kwartaal van 2025 opgeleverd wordt. Voor de afronding daarvan, maar met name ook de uitvoering van de beoogde activiteiten wordt voorgesteld € 300.000 over te hevelen naar 2025.	300	-
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	626	-
De uitvoering van het NSP-programma is in 2024 verder op gang gekomen, waarbij de eerste openstellingen zijn vastgesteld. De bijbehorende werkzaamheden zijn grotendeels belegd aan de uitvoeringsorganisatie RvO en zullen in 2025 verder worden geïntensiveerd. Het voorstel is om de hiervoor geraamde middelen over te hevelen naar 2025, zodat deze beschikbaar blijven voor de voortzetting van de activiteiten.	600	-
980599 Bestemmingsreserves-Pr.5		
De financiële consequenties van de verlenging van de OV-concessie tussen de Provincie Zeeland en Connexxion voor de periode 2025-2026 worden geraamd op €2 miljoen, verdeeld over deze twee jaar. Voor 2025 is een budget van €1,2 miljoen nodig en voor 2026 €0,8 miljoen. Om dit mogelijk te maken, wordt een deel van het beschikbare budget uit 2026 naar voren gehaald. Daarnaast wordt €80.000 van 2024 doorgeschoven naar 2025. Dit leidt tot een budgettair neutrale aanpassing van de begroting.	80	-

X € 1.000	2024	
	Lasten	Baten
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	258	-
De middelen voor RMS Hubontwikkeling worden via de bestemmingsreserve meerjarige projecten overgeheveld naar 2025.	223	-
980699 Bestemmingsreserves-Pr.6		
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	402	-
In 2024 zijn subsidies beschikt in het kader van de subsidieregeling restauratie Rijksmonumenten. Voor het opengestelde subsidieplafond van € 2,8 miljoen was in 2024 budget beschikbaar. Op grond van financiële regelgeving dienen de lasten van onderhavige subsidieverleningen volledig verantwoord te worden in het boekjaar van de startdatum van de projecten. Binnen deze openstelling zijn een aantal subsidies beschikt voor projecten die starten in 2025. Daarom is het voorstel om de daarvoor beschikbaar gestelde middelen uit 2024 over te hevelen naar 2025.	1.235	-
980899 Bestemmingsreserves-Pr.8		
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	689	-
989699 Bestemmingsreserves overhead		
Inmiddels is de architect begonnen met zijn advieswerkzaamheden met betrekking tot de pilot 'verduurzaming monumentaal gebouw C'. Tevens willen we in kader van de verduurzaming mobiliteit de fietsenstalling achter dit gebouw aanpakken. Deze werkzaamheden moeten nog worden voorbereid/uitgevoerd. Dit zal in 2025 gebeuren. Daarom is het voorstel de daarvoor beschikbare middelen over te hevelen naar 2025.	177	-

Budgettair neutrale effecten 2025 e.v.

X € 1.000	2025		2026		2027		2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
019999 Ambtelijke inzet								
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	2	-	1	-	-	-	-	-
020108 Toerisme en recreatie: bestemming in balans								
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	37	-	-	-	-	-	-	-
020109 Ruimtelijke kwaliteit: omgevingsvisie en verordening, advies								
Er zijn middelen geraamd uit het Wind in de Zeilen-pakket voor de Law Delta, bestemd voor het ruimen van loze leidingen en funderingen op het stadslandgoed, evenals voor kosten zoals het actualiseren van het inpassingsplan, vergunningen en planvorming. Een deel van deze middelen wordt gereserveerd voor sloopwerkzaamheden die in 2024 zullen plaatsvinden. Voorgesteld wordt om het resterende incidentele projectbudget voor proceskosten, ter hoogte van € 275.000, over te hevelen naar 2025.	275	-	-	-	-	-	-	-
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	15	-	-	-	-	-	-	-
De door de stuurgroep vrijgegeven Rijksmiddelen RD NSPD zijn aanvankelijk budgettair neutraal in de provinciale begroting geraamd. Inmiddels zijn voor een aantal projecten uitvoerings- en verantwoordingsafspraken vastgelegd in overeenkomsten tussen de Provincie en betreffende gemeenten, en verlopen deze middelen buiten de provinciale begroting om. Om die reden worden baten en lasten nu weer uit de provinciale begroting gehaald.	-2.189	-2.189	-643	-643	-492	-492	-	-
029999 Ambtelijke inzet								
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	3	-	1	-	-	-	-	-
030106 Volhoudbare landbouw								
In 2024 zijn er in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid Nationaal Strategisch Plan (GLB NSP) twee openstellingen geweest: 'Samenwerking voor Innovatie in het kader van EIP Zeeland 2024' en 'Kennis en Informatie Zeeland 2024'. In het kader van deze openstellingen heeft de Provincie Zeeland intentieverklaringen tot cofinanciering afgegeven, die pas in 2025	1.956	-	-	-	-	-	-	-

X € 1.000	2025		2026		2027		2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
geëffectueerd zullen worden. De hiervoor geraamde middelen worden daarom overgeheveld naar 2025.								
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	342	-	-	-	-	-	-	-
030107 Natuurbeheer								
In de meerjarenbegroting zijn jaarlijks middelen geraamd ter dekking van subsidieverlening voor projecten soortenbeleid. Om in 2024 in één keer subsidie te verlenen voor de jaren 2024 t/m 2027, dient een deel van de geraamde middelen uit 2025 t/m 2027 overgeheveld te worden naar 2024. Op grond van financiële regelgeving dienen de lasten van een dergelijke subsidieverlening namelijk volledig verantwoord te worden in het boekjaar van de startdatum van de projecten. Het voorstel is daarom een budgettair neutrale begrotingswijziging te vervaardigen en daarmee geraamde middelen uit 2025 t/m 2027 beschikbaar te stellen in 2024.	-20	-	-20	-	-20	-	-	-
039999 Ambtelijke inzet								
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	4	-	2	-	-	-	-	-
040109 Vestigingsklimaat, imago en talent								
Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe strategische onderwijsagenda, die naar verwachting niet eind 2024, maar in het 1e kwartaal van 2025 opgeleverd wordt. Voor de afronding daarvan, maar met name ook de uitvoering van de beoogde activiteiten wordt voorgesteld € 300.000 over te hevelen naar 2025.	300	-	-	-	-	-	-	-
040110 Innovatie, valorisatie en ontwikkelkracht								
Eind 2024 zal wederom een openstelling plaatsvinden voor de subsidieregeling K&Inetwerken. De nieuwe insteek is om de regeling in één keer voor drie jaar open te stellen. Financiële regelgeving schrijft voor dat de last van dergelijke projectsubsidies in één keer verantwoord wordt in het jaar van startdatum project, in dit geval 2025. Om die reden is het voorstel de daarvoor meerjarig geraamde middelen uit 2026 en 2027 over te hevelen naar 2025.	240	-	-120	-	-120	-	-	-
De in de provinciale begroting opgenomen gemeentelijke bijdragen aan de subsidieregeling Aanjaaggelden Zeeland in Stroomversnelling voor de periode 2024-2027 worden bijgesteld. Dit gebeurt op basis van daadwerkelijke inwoneraantallen. De hiermee gepaard gaande baten en lasten worden met deze budgettair neutrale begrotingswijziging meerjarig in de provinciale begroting verwerkt.	-34	-34	-34	-34	-34	-34	-	-

X € 1.000	2025		2026		2027		2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren) begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	626	-	-	-	-	-	-	-
040112 Europa, Rijk en Regio								
De uitvoering van het NSP-programma is in 2024 verder op gang gekomen, waarbij de eerste openstellingen zijn vastgesteld. De bijbehorende werkzaamheden zijn grotendeels belegd aan de uitvoeringsorganisatie RvO en zullen in 2025 verder worden geïntensiveerd. Het voorstel is om de hiervoor geraamde middelen over te hevelen naar 2025, zodat deze beschikbaar blijven voor de voortzetting van de activiteiten.	600	-	-	-	-	-	-	-
049999 Ambtelijke inzet								
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	3	-	2	-	-	-	-	-
050112 Investeren in bereikbaarheid voor personen en goederen								
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	158	-	-	-	-	-	-	-
050113 Uitvoering regionale mobiliteitsstrategie								
De financiële consequenties van de verlenging van de OV-concessie tussen de Provincie Zeeland en Connexxion voor de periode 2025-2026 worden geraamd op €2 miljoen, verdeeld over deze twee jaar. Voor 2025 is een budget van €1,2 miljoen nodig en voor 2026 €0,8 miljoen. Om dit mogelijk te maken, wordt een deel van het beschikbare budget uit 2026 naar voren gehaald. Daarnaast wordt €80.000 van 2024 doorgeschoven naar 2025. Dit leidt tot een budgettair neutrale aanpassing van de begroting.	927	-	-847	-	-	-	-	-
De middelen voor RMS Hubontwikkeling worden via de bestemmingsreserve meerjarige projecten overgeheveld naar 2025.	223	-	-	-	-	-	-	-
059999 Ambtelijke inzet								

<i>X € 1.000</i>	2025		2026		2027		2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	14	-	7	-	-	-	-	-
060105 Basis voor Cultuur en Erfgoed								
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	134	-	-	-	-	-	-	-
In 2024 zijn subsidies beschikt in het kader van de subsidieregeling restauratie Rijksmonumenten. Voor het opengestelde subsidieplafond van € 2,8 miljoen was in 2024 budget beschikbaar. Op grond van financiële regelgeving dienen de lasten van onderhavige subsidieverleningen volledig verantwoord te worden in het boekjaar van de startdatum van de projecten. Binnen deze openstelling zijn een aantal subsidies beschikt voor projecten die starten in 2025. Daarom is het voorstel om de daarvoor beschikbaar gestelde middelen uit 2024 over te hevelen naar 2025.	1.235	-	-	-	-	-	-	-
060109 Innovatie en Transitie								
Met het toevoegen van een addendum op de bestaande overeenkomst met de gemeente Terneuzen, wordt er nog eens € 1.500.000 aan Rijksmiddelen RD NSPD doorgezet aan de gemeente. Deze middelen worden doorgezet met inbegrip van verantwoordelijkheden, verplichtingen en verantwoording behorende bij de RD NSPD en lopen buiten de provinciale begroting om. Om die reden worden de geraamde lasten en baten uit de begroting gehaald.	-750	-750	-	-	-	-	-	-
060110 Leefbaarheid – Meedoen en Gezond in Zeeland								
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	268	-	-	-	-	-	-	-
069999 Ambtelijke inzet								
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	1	-	1	-	-	-	-	-
070101 Interbestuurlijk toezicht								

X € 1.000	2025		2026		2027		2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
In 2024 vervult de Provincie Zeeland de penvoerdersrol voor de landelijke Kring van Commissarissen, vanwege het voormalige Doyenschap van CvdK Polman. Dit brengt kosten met zich mee, die evenredig verdeeld worden over de twaalf provincies. Deze baten en lasten worden budgettair neutraal in de begroting opgenomen. Per 1 januari 2025 zal het penvoerderschap overgaan naar de Provincie Groningen. Tegelijkertijd zijn in de meerjarenbegroting op verschillende plaatsen structureel middelen gereserveerd voor communicatieactiviteiten, zoals advertenties en publicaties. Het voorstel is om deze middelen vanaf 2025 te bundelen en centraal op te nemen in de begroting, eveneens middels een budgettair neutrale begrotingswijziging.	75	-	75	-	94	-	95	-
079999 Ambtelijke inzet								
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	4	-	2	-	-	-	-	-
080101 Uitvoering klimaatadaptatie en voldoende zoet water								
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	206	-	-	-	-	-	-	-
080103 Energietransitie								
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	583	-	-	-	-	-	-	-
089999 Ambtelijke inzet								
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	2	-	1	-	-	-	-	-
909999 Ambtelijke inzet								
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	-	-	-	-	-	-	-	-
940101 Personeel								

X € 1.000	2025		2026		2027		2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	-62	-	-31	-	-	-	-	-
960101 Personeel								
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	21	21	14	14	8	8	-	-
Begrotingswijziging als gevolg van de herverdeling van het salaris binnen programma's van de ambtelijke inzet en overhead (salariskosten).	28	-	14	-	-	-	-	-
960102 Huisvesting en facilitaire zaken								
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	11	11	7	7	4	4	-	-
Inmiddels is de architect begonnen met zijn advieswerkzaamheden met betrekking tot de pilot 'verduurzaming monumentaal gebouw C'. Tevens willen we in kader van de verduurzaming mobiliteit de fietsenstalling achter dit gebouw aanpakken. Deze werkzaamheden moeten nog worden voorbereid/uitgevoerd. Dit zal in 2025 gebeuren. Daarom is het voorstel de daarvoor beschikbare middelen over te hevelen naar 2025.	177	-	-	-	-	-	-	-
960103 ICT								
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	15	11	7	7	4	4	2	-
960104 Overige overhead								
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	-4	-	-	-	-	-	-	-
In 2024 vervult de Provincie Zeeland de penvoerdersrol voor de landelijke Kring van Commissarissen, vanwege het voormalige Doyenschap van CvdK Polman. Dit brengt kosten met zich mee, die evenredig verdeeld worden over de twaalf provincies. Deze baten en lasten worden budgettair neutraal in de begroting opgenomen. Per 1 januari 2025 zal het penvoerderschap overgaan naar de Provincie Groningen. Tegelijkertijd zijn in de meerjarenbegroting op verschillende plaatsen structureel middelen gereserveerd voor communicatieactiviteiten, zoals advertenties en publicaties. Het voorstel is om deze middelen vanaf 2025 te bundelen en centraal op te nemen in de begroting, eveneens middels een budgettair neutrale begrotingswijziging.	-75	-	-75	-	-94	-	-95	-
980199 Bestemmingsreserves-Pr.1								
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	-	15	-	-	-	-	-	-
980299 Bestemmingsreserves-Pr.2								

X € 1.000	2025		2026		2027		2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Er zijn middelen geraamd uit het Wind in de Zeilen-pakket voor de Law Delta, bestemd voor het ruimen van loze leidingen en funderingen op het stadslandgoed, evenals voor kosten zoals het actualiseren van het inpassingsplan, vergunningen en planvorming. Een deel van deze middelen wordt gereserveerd voor sloopwerkzaamheden die in 2024 zullen plaatsvinden. Voorgesteld wordt om het resterende incidentele projectbudget voor proceskosten, ter hoogte van € 275.000, over te hevelen naar 2025.	-	275	-	-	-	-	-	-
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettaire neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-	37	-	-	-	-	-	-
980399 Bestemmingsreserves-Pr.3								
Wijzigingen onder de € 25.000 worden niet separaat toegelicht.	20	-	20	-	20	-	-	-
In 2024 zijn er in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid Nationaal Strategisch Plan (GLB NSP) twee openstellingen geweest: 'Samenwerking voor Innovatie in het kader van EIP Zeeland 2024' en 'Kennis en Informatie Zeeland 2024'. In het kader van deze openstellingen heeft de Provincie Zeeland intentieverklaringen tot cofinanciering afgegeven, die pas in 2025 geëffectueerd zullen worden. De hiervoor geraamde middelen worden daarom overgeheveld naar 2025.	-	1.956	-	-	-	-	-	-
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettaire neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-	342	-	-	-	-	-	-
980499 Bestemmingsreserves-Pr.4								
Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe strategische onderwijsagenda, die naar verwachting niet eind 2024, maar in het 1e kwartaal van 2025 opgeleverd wordt. Voor de afronding daarvan, maar met name ook de uitvoering van de beoogde activiteiten wordt voorgesteld € 300.000 over te hevelen naar 2025.	-	300	-	-	-	-	-	-
Eind 2024 zal wederom een openstelling plaatsvinden voor de subsidieregeling K&Inetwerken. De nieuwe insteek is om de regeling in één keer voor drie jaar open te stellen. Financiële regeling schrijft voor dat de last van dergelijke projectsubsidies in één keer verantwoord wordt in het jaar van startdatum project, in dit geval 2025. Om die reden is het voorstel de daarvoor meerjarig geraamde middelen uit 2026 en 2027 over te hevelen naar 2025.	-	240	120	-	120	-	-	-

X € 1.000	2025		2026		2027		2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-	626	-	-	-	-	-	-
De uitvoering van het NSP-programma is in 2024 verder op gang gekomen, waarbij de eerste openstellingen zijn vastgesteld. De bijbehorende werkzaamheden zijn grotendeels belegd aan de uitvoeringsorganisatie RvO en zullen in 2025 verder worden geïntensiveerd. Het voorstel is om de hiervoor geraamde middelen over te hevelen naar 2025, zodat deze beschikbaar blijven voor de voortzetting van de activiteiten.	-	600	-	-	-	-	-	-
980599 Bestemmingsreserves-Pr.5								
De financiële consequenties van de verlenging van de OV-concessie tussen de Provincie Zeeland en Connexxion voor de periode 2025-2026 worden geraamd op €2 miljoen, verdeeld over deze twee jaar. Voor 2025 is een budget van €1,2 miljoen nodig en voor 2026 €0,8 miljoen. Om dit mogelijk te maken, wordt een deel van het beschikbare budget uit 2026 naar voren gehaald. Daarnaast wordt €80.000 van 2024 doorgeschoven naar 2025. Dit leidt tot een budgettair neutrale aanpassing van de begroting.	-	927	847	-	-	-	-	-
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-	158	-	-	-	-	-	-
De middelen voor RMS Hubontwikkeling worden via de bestemmingsreserve meerjarige projecten overgeheveld naar 2025.	-	223	-	-	-	-	-	-
980699 Bestemmingsreserves-Pr.6								
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettair neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-	402	-	-	-	-	-	-

<i>X € 1.000</i>	2025		2026		2027		2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
In 2024 zijn subsidies beschikt in het kader van de subsidieregeling restauratie Rijksmonumenten. Voor het opengestelde subsidieplafond van € 2,8 miljoen was in 2024 budget beschikbaar. Op grond van financiële regelgeving dienen de lasten van onderhoudige subsidieverleningen volledig verantwoord te worden in het boekjaar van de startdatum van de projecten. Binnen deze openstelling zijn een aantal subsidies beschikt voor projecten die starten in 2025. Daarom is het voorstel om de daarvoor beschikbaar gestelde middelen uit 2024 over te hevelen naar 2025.	-	1.235	-	-	-	-	-	-
980899 Bestemmingsreserves-Pr.8								
Voor de cofinancieringsverplichting die Provincie Zeeland in OP-Zuid 2021-2027 heeft, is budget beschikbaar in de (meerjaren)begroting. Middels een budgettaire neutrale begrotingswijziging wordt de dekking voor de verwachte cofinancieringsinspanning voor de najaarsopenstelling 2024 op de juiste plaats in de provinciale begroting 2025 (jaar van lastenneming) geraamd, zodat beoogde dekking voorafgaand aan deze vijfde openstelling geregeld is. De beschikbare cofinancieringsmiddelen worden via de bestemmingsreserve 'Cofinanciering Europese projecten' overgeheveld naar 2025.	-	789	-	-	-	-	-	-
989699 Bestemmingsreserves overhead								
Inmiddels is de architect begonnen met zijn advieswerkzaamheden met betrekking tot de pilot 'verduurzaming monumentaal gebouw C'. Tevens willen we in kader van de verduurzaming mobiliteit de fietsenstalling achter dit gebouw aanpakken. Deze werkzaamheden moeten nog worden voorbereid/uitgevoerd. Dit zal in 2025 gebeuren. Daarom is het voorstel de daarvoor beschikbare middelen over te hevelen naar 2025.	-	177	-	-	-	-	-	-

COLOFON

Uitgave

Provincie Zeeland

Fotografie

(<https://beeldbank.zeeland.nl>)

Bezoekadres

Provinciehuis, Abdij 6
4331 BK Middelburg

Contact

provincie@zeeland.nl

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 24 september 2024

